

Verhaal van werknemers ook systematisch beschrijven

10 augustus 2009 | Het Financieele
Dagblad

Door: Maas, T.
Trude Maas

Van het boek van Jeroen Smit over ABN Amro zijn inmiddels meer dan 160.000 exemplaren verkocht. Hulde. Vriend en vijand beamen dat er geen fouten in staan. Een andere vraag is natuurlijk of het verhaal echt compleet is. Of er dingen ontbreken. Zaken die wel bekend zijn, maar bij mensen die Smit helemaal niet heeft geïnterviewd. De tijd zal het leren. Want we zijn nog niet klaar met deze case.

Zelf weet ik zeker dat we nog meer hierover zullen horen. Want in corporate history gaat het tot nu toe vrijwel alleen nog maar over de veldheren. Of het nu Metze over Philips is, of Smit over Ahold en ABN Amro. We lezen veel over de schelmen, het voetvolk blijft zeer op de achtergrond.

Hoe komt dat toch? De verklaring kan niet liggen in het feit dat wij nu eenmaal allemaal liever boeken lezen met een hoog Privé-gehalte. Dat we nog het liefst details horen over de hond van Hitler of over de schilderkunst van Churchill, zal ik maar zeggen. Want ook boeken als Montaigne (de geschiedenis van een klein dorp in de middeleeuwen) en Hoe God verdween uit Jorwerd hebben zeer hoge oplagen gehaald. Het perspectief van gewone mensen is dus minstens zo populair als dat van de bobo's.

Hoe zit het dan wel? Over 'werk' wordt überhaupt niet zo heel veel geschreven. De uitzondering bevestigt uiteraard de regel, met Het Bureau van Voskuil. Een epos over meer dan de KNAW alleen.

Waarom wordt het verhaal van de werknemers niet systematisch beschreven? Des te vreemder in een tijd waarin die werknemers wel formeel georganiseerd zijn. Vakbonden en de veelgeroemde Nederlandse medezeggenschap scheppen een 'counterpart' voor de leiding immers. Een counterpart met een openbaar telefoonnummer. Niet gebeld tot nu toe? Hebben ze mokkend zitten wachten naast de telefoon?

In het kader van het huidige debat over toezicht is meer dan eens naar voren gebracht dat we vast moeten houden aan het stakeholdersmodel. Juist in een kenniseconomie zou de stem van de slimme medewerker een goede aanvulling zijn op het door goeroes en topconsultants gevulde radarscherm van de leiders. Ik denk dat die redenering klopt.

Als Tom Tom zijn kaarten bij kan laten houden door de gebruikers, als leken Wikipedia vulden en up to date houden, zouden de medewerkers van onze arbeidsorganisaties dan helemaal niets te melden hebben over de strategie van het bedrijf waarvan ze voor hun hypotheekafbetaling afhankelijk zijn? Dat kan niet waar zijn.

De consultatie vooraf kan wellicht beter. Het zou zo maar kunnen dat de or en cor juist door de historie van die instituten niet de rol gegund wordt die ze wel verdienen. Maar dan kun je ook altijd nog heel veel slimme dingen aftappen van de niet daartoe gekozen afgevaardigden.

IBM blijft met zijn 'jam sessions' een prachtig voorbeeld van een brainstorm met allen. Niet simpel om goed te doen, maar wel zeer de moeite waard.

Bij de analyse achteraf en het leren daarvan moet het toch wel helemaal makkelijk zijn om verder te gaan, en niet alleen de veldheren aan het woord te laten. Of heb ik iets gemist, en heeft de FNV een prachtig archief liggen met heldendaden van hun eigen vakbondsschelmen, of van de or's en cor's van de Nederlandse bedrijven? Ligt dat materiaal te wachten op een goede schrijver?

Als we de generaals echt met de voeten op de grond willen houden, is het luisteren naar de stem des volks misschien wel een conditio sine qua non.

Ik daag bij deze de journalistiek uit om nu ook eens de bedrijfsgeschiedenis op de manier van Jorwerd en Montailou in kaart te brengen. Bovendien zijn Metze en Smit inmiddels beroemd genoeg om met verve de peetvaders van die projecten te willen zijn.

Trude Maas beheert in het Zakenkabinet de portefeuille Schaal en Maat. Ze is voorzitter raad van toezicht Nuffic en commissaris bij bedrijven.

IBM blijft met zijn 'jam sessions' een prachtig voorbeeld van een brainstorm met allen

Copyright (c) 2009 Het Financieele Dagblad

Metadata

Katern/Bijlage	Het Financieele Dagblad, maandag 10 augustus 2009
Pagina	Optiek (pag. 5)
Rubriek	Zakenkabinet
Auteur(s)	Maas, T.

REACTIES 0 van 0